

Ο δεσμός της οικογένειας

● Της Κατερίνας Γεωργάκη

Σύμβουλου Κέντρου Κοινωνικής και Πνευματικής Στήριξης Ιεράς Μονής Κύκκου

Ο δεσμός της οικογένειας είναι σημαντικός και βαίνει πάντοτε σε τροχιά αλλαγής παράλληλα με τις αλλαγές της ευρύτερης κοινωνίας. Στη σύγχρονη κοινωνία οι προκλήσεις ποικίλουν καθώς οι ρυθμοί γίνονται όλο και γρηγορότεροι και οι κοινωνικές προκλήσεις αυξάνονται. Για τον λόγο αυτό η οικογένεια αποκτά ακόμα μεγαλύτερη αξία για τους ανθρώπους. Άλλοτε λειτουργεί ως προστάτης των μελών της και άλλοτε τα προωθεί προς τα έξω, (στην ευρύτερη κοινωνική ομάδα) προκειμένου να κοινωνικοποιηθούν κατάλληλα και να αναπτύξουν δεξιότητες προσαρμοστικότητας στις συνθήκες που επικρατούν εκεί.

Τα σύγχρονα οικογενειακά προβλήματα συνήθως προκύπτουν μέσα από τις σύγχρονες κοινωνικές συνθήκες, κύριο χαρακτηριστικό των οποίων είναι και οι αυξανόμενες οικονομικές ανάγκες.

Συχνά οι γονείς αναγκάζονται να εργάζονται αρκετές ώρες για να μπορέσουν να ανταποκριθούν σε αυτές. Ξεχνώντας πως η οικονομική κάλυψη δεν είναι η μοναδική με την οποία θα εφοδιάσουν τα παιδιά τους.

Όταν ένα παιδί μένει εκτεθειμένο συναισθηματικά τότε αναλώνει ενέργεια στο υπόλοιπο της ζωής του, προσπαθώντας να αναπληρώσει το συναισθηματικό κενό. Αυτό όμως, δυστυχώς, δεν αναπληρώνεται εύκολα. Έτσι παράγονται μέσα από την οικογένεια πολίτες που στο μέλλον αποτελούν

πηγή πολλών άλλων κοινωνικών προβλημάτων και μη λειτουργικών για την ομαλή και παραγωγική λειτουργία της κοινωνίας καταστάσεων.

Όταν ένα παιδί καλύπτεται συναισθηματικά, ιδιαίτερα στα πρώτα χρόνια της ζωής του, τότε έχει το θάρρος να πειραματιστεί και να εξερευνήσει τη ζωή αλλά και άλλες κοινωνικές σχέσεις. Με αυτό το τρόπο παράγονται μέσα από την οικογένεια πολίτες που στο μέλλον γίνονται πρωτοπόροι, οραματιστές και δημιουργοί.

Εύκολα μπορεί κανείς να εξετάσει και από μόνος του την πιο πάνω θεωρία. Σκεφτείτε άτομα που θεωρείτε δυσλειτουργικά στην κοινωνία και ψάξτε αν στις σχέσεις τους με τους γονείς τους είχαν αγάπη και ασφάλεια ιδιαίτερα στα πρώτα χρόνια. Σκεφτείτε άτομα που θεωρείτε λειτουργικά και δημιουργικά στην κοινωνία και ψάξτε το ίδιο. Σύντομα θα διαπιστώσετε πως στην πρώτη περίπτωση δεν υπήρχε συναισθηματική κάλυψη, ενώ στη δεύτερη περίπτωση υπήρχε.

Έτσι ανιχνεύουμε μια μεγάλη αλήθεια. Πως αν και το να φροντίζουμε για τις υλικές και λειτουργικές ανάγκες των παιδιών μας είναι πολύ σημαντικό, το να αφιερώσουμε χρόνο και φροντίδα στα παιδιά μας είναι ακόμα σημαντικότερο.

Μια οικογένεια μπορεί να γίνει μια όαση για τα μέλη της και να παράγει υγιές πεδίο για κοινωνικό πειραματισμό και εξέλιξη των μελών της. Μπορεί να αποτελεί ένα κοινωνικό εργαστήριο, μέσα από

το οποίο τα παιδιά θα μάθουν να συνεργάζονται να ανταλλάζουν γνώσεις και να μαθαίνουν το ένα από το άλλο δεξιότητες που θα αποτελέσουν εφόδια για το μέλλον. Η οικογένεια είναι η μήτρα της ψυχοκοινωνικής εξέλιξης των μελών της.

Το μοντέλο της οικογένειας που θεωρείται ιδανικό είναι αυτό, μέσα στο οποίο υπάρχει ειλικρίνεια, αγάπη και κατανόηση ανάμεσα στις σχέσεις. Τα τυχόν εμπόδια αντιμετωπίζονται με φροντίδα και επικοινωνία. Η καλή επικοινωνία είναι βασικό συστατικό μιας επιτυχημένης οικογένειας, όπως και η συνεχής επιμόρφωση των γονέων σε θέματα που αφορούν παιδαγωγικές μεθόδους. Άλλωστε κανείς δε γεννιέται γονέας αλλά γίνεται στο μέλλον. Τα προβλήματα εκουγχρονίζονται και μεταβάλλονται, έτσι για αντίβαρο το ίδιο πρέπει να γίνεται και με τις γνώσεις πάνω σε θέματα χειρισμού των προβλημάτων αυτών. Πολύ σημαντικό στοιχείο είναι για μια οικογένεια να είναι ευέλικτη, να προσαρμόζεται, ενώ ταυτόχρονα να διατηρεί την ταυτότητα της. Με αυτό τον τρόπο επιλέγει η ίδια, τα κοινωνικά σχήματα που προτιμά, χωρίς αυτά να της επιβάλλονται.

Η απόφαση για γάμο και δημιουργία οικογέ-

Προσαρμογή - αλληλοσυμπλήρωση

- αποδοχή αμοιβαίας αλληλοεξάρτησης

Αυτό είναι το τρίπτυχο που ενισχύει τη σύγχρονη οικογένεια έτσι ώστε να αποτελέσει για τα μέλη της το γερό και καλοστημένο καράβι που θα μεταφέρει με ασφάλεια τα μέλη της και θα καταστήσει δυνατή τη διάσχιση των απέραντων ωκεανών της ζωής.

νειας είναι λειτουργική για όλα τα μέλη της όταν γίνεται συνειδητά και με υπευθυνότητα και όχι αυτοματοποιημένη ως κοινωνική επιταγή. Ας μη ξεχνάμε πως βασική αρχή για τον άνθρωπο, που υπαγορεύεται από αυτή καθαυτή τη φύση του, είναι πως για να επιβιώσει πρέπει να ζει μαζί με άλλους ανθρώπους. Ανήκοντας σε κάποια κοινωνική ομάδα ο άνθρωπος έχει κατορθώσει μέχρι σήμερα να επιβιώσει σ' όλων των ειδών τις κοινωνίες. Η πρώτη κοινωνική ομάδα στη οποία ανήκει ένας άνθρωπος είναι η οικογένειά του. ■